

Kmet, delavec
in obrtnik
naj bodo naro-
du vodnik!

Izhaja vsako sredo.
Meročina:
za celo leto Din 30—
za pol leta " 15—
za inozemstvo " 15—
za celo leto Din 50—
Inserati po tarifu. — Pis-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. — Ne frankirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetski list

Glasilo „Slovenske Kmetске Stranke“.

Vsakdo vžival
vse sadove
svojege dela in
marljivosti!

Rokopis se ne vra-
ča. — Plača in toži
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
inter. št. 2506. — Račun
pri poštni hranilnici
št. 14.194.

Dr. Igor Rosina:

Naša bilanca.

Preveč smo bili doslej ponižni. Zato ho-
čem v naslednjem članku za nas vse dvigniti
glas hvale. »Pohlevni so samo capinici«, pravi
nemški pesnik Göthe. S tem nam pove, da se
onemu, ki svojo vrednost pozna, ni potreba
sramovati, da jo tudi javno izpove. Pretirana
pohlevnost je svetohlinstvo in zato se naj na-
šo samohvalo smatra kot upravičen izraz
upravičene samozavesti.

Mi smo s svojim stališčem lahko zado-
voljni.

Nekdaj.

Kaj smo pomenili pred tremi, pred dve-
mi, — da še pred letom dni v slovenskem jav-
nem življenju? Naša slovenska kmetška stran-
ka je bila pastorka v slovenski politiki. Na
štiri strani smo morali zdržati najsrđitejše
boje proti številčno, denarno in žurnalistično
daleč močnejšim sovražnikom. Z enim tedni-
kom proti ogromni premoči dnevnega na-
sprotnega časopisja! Res smo bili vojaki s šib-
kim orožjem, toda sreče smo imeli hrabro in
smo — izdržali!

Ogromna večina slovenskega izobražen-
stva in — kolikor je žalostno — tudi podože-
lja nas je smatrala zato, ker smo hodili za
Radičem, za duševno manjvredne in omeje-
ne ali pa za prenapeteže in sanjače. Nas vse!
Živeli smo v popolni kulturni osamljenosti:
naš kmet »samostojnež« ali »Radičev« v
klerikalni občini ravno tako kot maloštevilni
inteligent v sovražnem mestu. Bili smo pred-
met pomilovanja in zasmehovanja in komaj,
da so odgovarjali na naše tožbe. Z brezverci,
prenapeteži, razredniki, zavaralci kmetškega
ljudstva, celo z »radičevci« so nas zmerjali
dan za dnem in celo v lastnih vrstah smo imeli
težave in odpadništva. Edino zavest, da sto-
ji za nami mogočna bratska hrvaška kmetška
stranka in svetli nje genij Štefan Radič, nam
je dajala notranjo moč, da smo se obdržali po-
koneu.

Danes!

Danes v našem javnem življenju — v slo-
venskem in v celem Preku — ni nobenega
dvoma več, da je v celoti zmagala naša teza
(zamisel): da ni mogoče napraviti naroda svo-
bodnega niti mu ohraniti ponos resnične nar-
odne zavesti razen, da se ga organizira v
lastnem kmetškem pokretu ter dvigne njego-
vo stanovsko kmetško zavest. Kdor je ob po-
grebu Štefana Radiča videl one deset in de-
setisoče hrvaških kmetov, ki so, strnjeni v
četverostope, z naglim korakom defilirali mi-
mo krste svojema mrtvega vodje; defilirali z
žalostjo in ponosom v trdih gubah razorane-
ga obraza in odločnostjo v mrkih očeh, kakor
da so pripravljene ponovno iti na Gubčevo
žareče kronanje — temu s tem ne more biti
več vprašanja.

Mi vemo in lahko povemo, da se nas danes
išče. Išče, ker smo mi jedro slovenskega
kmetstva, slovenskega kmetškega pokreta in
s tem slovenskega naroda. Mi smo šli skozi
tri hude volilne borbe in smo bili več kakor
decimirani. Toda to kar je ostalo, teh 14.500

kmetskih glasov, ki smo jih dobili, pomeni —
o tem danes v celi Sloveniji nihče več ne
dvomi — cvet slovenskega kmetstva, pome-
ni slovensko kmetško plemstvo. Teh 14.500
glasov pomeni 14.500 slovenskih — od glave
do pete slovenskih — značajev: trdih mož
poštenjakov. To so junaki. Kajti duševno ju-
naštvo je držati se — kakor so se držali naši
ljudje — sam proti farovžu in šoli in celi do-
lini. Sam, brez časopisja in brez šol, oprt sa-
mo nase in na svojo kmetško poštenje. Niti
enega ni med nami, ki ga niso pregovarjali.
Mnogo jih je, ki so mi ob takih prilikah rekli:
jaz ostanem tu, ker po svoji vesti drugače ne
morem in če se ima naša ladja potopiti, bom
zadnji ostal na krovu.

To so besede edinih svobodnih mož Slo-
venije. Zato pomeni teh naših 14.500 mož slo-
vensko tradicijo, pomeni spoštovanje sloven-
skemu narodnemu kmetškemu izročilu, po-
meni seme slovenskega naroda in sol sloven-
ske zemlje.

Svobodni ljudje.

Danes je jasno, ne samo nam, ampak celi
napredni Sloveniji: Če ima katerikoli naro-
den in kulturni pokret v bližnji bodočnosti
razgibati slovenske mase, če ima kdorkoli pra-
vico zagrabiti za zastavo mlade Slovenije, no-
tem je to edino slovenski kmetški pokret. Kaj-
ti edino on je slovenski, ker je edino on prost
komande farovža in mestnega fraka. Ne zato,
ker eno ali drugo sovraži. Ampak zato, ker je
sam sebi sredstvo in cilj in ne rabi tujih vpli-
vov, ker hoče ostati samoslovenski, to je samo-
kmetški.

To hoté ali nehoté priznavajo naši na-
sprotniki sami. Slovenci nimamo slavnih tra-
dicij. Če hočemo najti temelj, na katerega je
mogoče zidati pojačano slovensko narodno za-
vest, temelj, ki je predpogoj vsaki misli o slo-
venski državnosti, je ta temelj edino sloven-
ski kmet. Cela mlada Slovenija drhti za no-
vim pokretom, ker je dosedanje ne zadovolji.
Ne zadovolji, ker ni slovensko. Ne samo kmet-

ška mladina, tudi srednješolska in univerzi-
tetna mladina ga bo našla v kmetškem pokre-
tu. Ko bo iskala slovenskega človeka, bo tr-
čila na slovenskega kmeta — ali bo hotela
ali ne! Zato, ker je on edini iz naših tal zra-
sel, čisto naše zemlje sin, edini prvobitno,
originalno slovenski, ker vsa slovenska tradi-
cija v njem počiva in se vsa politična in kul-
turna slovenska bodočnost samo na njem gra-
diti da ali pa je sploh ne bo. Ker v tem smi-
slu pomeni slovenski kmet slovensko plem-
stvo. Čim se bo začel iskati slovenski narodni
zaklad, slovenski politični in kulturni ideal,
se bode hoté ali nehoté trčilo na njega čuvar-
ja — na slovenskega kmeta. Ker ima on po
sakramentalnosti svoje zemlje edini narodno
slovensko podobo in narodni slovenski in-
stinkt v svojem sreču.

Ponavljam: to danes ali sluti ali pa že ve
velik del slovenskega naroda, morda večina.

Slovenska kmetška stranka.

Slovenska kmetška stranka pa, in vsi oni,
ki smo v njej delali, imamo zadoščenje, da
smo pravo in pravično pot videli naprej in
ostali na njej, ko so se nam mnogi smejali in
nas smešili. Mi imamo kader svobodnih, v po-
litičnem boju preizkušenih mož značajev, in
okoli tega kadra se bode danes ali jutri gru-
pirala, če ne večina, pa gotovo idealnejša in
poštenjša Slovenija. Kajti ne samo sloven-
skemu delu naše kmetskodemokratske koali-
cije, celemu političnemu življenju Slovenije
daje danes ravno Slovenska kmetška stranka
z neokrnjenim svojim programom in neokrn-
jeno svojo preteklostjo moralno noto in mo-
ralno obiležje. Obiležje, ki ga je dosedanja
slovenska politična predstavica od 20. junija
naprej do kraja izgubila in zapravila.

Če tudi nimamo ogromnih denarnih sred-
stev kakor oni, če tudi nimamo močnega ča-
sopisja kakor oni, če tudi nimamo silnih go-
spodarskih ustanov kakor oni — eno zado-
ščenje imamo: moralno smo zmagali na vsej
črti in brez pridržka.

Tudi to pa je nam vsem v veliko zado-
voljstvo in upravičen ponos. — Kar je bilo
treba povedati javno.

Pomoč po suši prizadetim.

Pomoč prebivalstvu, ki trpi vsled slabe letine, povzročene po le-
tošnji suši.

Poročilo in predlogi poslanca inž. Zupan-
čič-a na anketi oblastnih poslancev v Ljub-
ljani, dne 13. t. m.

»Ob priliki otvoritve ankete oblastnih po-
slancev iz krajev, prizadetih po suši, želim, da
skrenem posebno pozornost oblastnega od-
bora na revne naše oblasti, ki trpe veliko po-
manjkanje in so v opasnosti, da podležejo la-
koti.

Letošnjo slabo letino v krškem srezu in
tudi drugod po deželi sta povzročila pozeba
in suša. Ze spomladi je padla slana na sadov-
njake in vinograde. Sadje je do malega skoro
popolnoma uničila. Vinogradi so tudi močno

trpeli, pred vsem v nižjih legah. Tako ne bode
imel pri nas kmet ne sadjevca in tudi ne ve-
liko vina. Kmalu nato v poletju je počela su-
ša, ki je napravila poljedelcu naravnost ogrom-
no škodo. Najbolj je trpel fižol in to menda v
vseh krajih naše oblasti. Fižol raste letos ta-
korekoč brez stročja in ni se čuditi, da so ga
pričeli že sedaj puliti in krmijo z njim živino.
Pridelek fižola ponekod ne bo znašal niti 5%
običajne letine. Že danes je ugotovljeno, da
ga v splošnem ne bodo pridelali niti za seme
za prihodnje leto. Nadalje bo tudi krompirja
komaj tretjina navadnega pridelka. Vsled su-
še je krompir ostal droban in je prezgodaj

dozorel. Po zadnjem dežju pa poganja in evelte mladi krompir po vseh njivah. Vsled tega krompir ne bo dober za seme in bo z ozirom nato veliko pomanjkanje semenskega krompirja, ker so skoro vse klice uničene. Krompir, ki dela mlade, postane glažovit in gluh in vsled tega ne kali. V splošnem pa je zelo prizadet letos pridelek krmil za živino in prašiče, kakor repa, pesa, korenje, zelje itd. Otave je v splošnem zelo malo in ponekod se niti košnja ne izplača. Kmetje so primorani vsled pomanjkanja krmne prodajati govejo živino in konje iz hlevov ter je vsled obilne ponudbe blaga cena na sejmovih zelo padla in kmet ne pride na svoj račun. Prašičev pa ne bo mogel zrediti niti za lastno domačo potrebo, kamoli za prodajo. Mladi plemenski prašički, posebno pa teleta se prodajajo kar naravnost mesarju po nizki ceni, ker se nihče ne upa prekrmiti naraščaja preko zime. Celo zadnji up kmeta, to je ajda, je v nevarnosti, da bo vsled suše uničena, ako ne dobimo pravočasno dežja. Posebno prodnati, pšenični kraji na krškem polju najbolj trpe po letošnji suši.

Razume se, da vlada vsled tega po vsej deželi in še posebno po naših hribih in grebenih, kjer ni zjutraj nobene rose in nobene megle, grozna revščina. Lansko leto je ponekod toča pobila in uničila poljske pridelke in so si morali prizadeti sami kupiti drago seme posebno za ajdo. Pomoč prebivalstvu je, ki trpi vsled gori navedenih dejstev pomanjkanje, zelo nujna. Pred vsem je potreba pomagati gladujočim revežem z brezplačnimi in cenejšimi živili. Najbolj potrebuje ljudstvo koruze za živež. Nadalje je potreba že danes skrbeti za dobavo semena, predvsem za krompir in fižol po znižani ceni. Posebno pažnjo je potreba posvetiti nakupu semenskega krompirja za pomlad. Tukaj ni potreba štediti s podporo, ako naj bo pomoč resna, uspešna in obenem izdatna. Računati je potrebno z izmenjavo dosedanjih vrst krompirja. Semenski krompir, dobavljen iz drugih krajev, bo brez dvoma pojačal krompirno produkcijo in bo podpora v tej smeri imela brez dvoma bogat uspeh. Dobava krmil za živino in prašiče po znižanih cenah je nujna, ako hočemo zaustaviti prisilne prodaje živine in

prašičev ter obdržati dosednji stalež. Ako se stalež glav ne obdrži, bo prihodnje leto pomanjkanje gnoja.

Potrebno je predvsem doseči od železniške uprave znižanje tarifov za prevoznino krmil v Slovenijo, ki je najbolj vsled suše prizadeta in je letos zato zelo pasivna. Posebno kričeče visoka in zato krivična je tarifa za prevoz slame, ki znaša na 50 km daljave 50% vrednosti blaga, to je slame kot take. Železnica povrh tega ne dostavlja k vagonom za nakladanje slame potrebnih plaht za pokritje vagonov in se vsled tega podraži prevoz slame še za nadajnih 15% vrednosti. Tako krmi slovenski živinorejec slamo kot krmo živini, ako jo je primoran dobiti iz bogatejših poljedelskih krajev kar za 65% dražje nego njegovih tovariš drugih. Naravno je, da mora pri tej neenakosti podleči in propasti. Malo ugodnejša slika pa je pri senu in pri drugih krmilih. Otrobi, ki so tudi važno krmilo, so v isti tarifni postavki kakor najfinejša moka nularica, ki predstavlja najmanj 100% večjo vrednost. Takih primerov bi lahko navedel tukaj še veliko, ali zadostujeta naj ta dva drastična primera. To je dovolj, da je potreba nujno povdariti, da pri železniških tarifah ni varovan kmetiški značaj države in interesi poljedelcev iz daleka niso zaščiteni. Tukaj je potrebno z združenimi močmi delovati na izboljšanje nevdržnega položaja. Tu je nujno potrebna intervencija za znižanje prevoznih tarif pri železniški upravi.

Razen dosedaj navedenega je potrebna tudi večja podpora za nakup sladkorja, ki naj se po izdatno znižani ceni razdeli med vinogradnike za izdelavo domače pijače, to je petijota, Jabolčnika in sadjevca sploh, kakor sem že preje omenil, ne bo in vino pa je predrago za kmetiško ljudstvo. Neobhodno je potreba pomagati z domačo pijačo, to je s petijotom, kar bo s cenanim sladkorjem doseženo.

Končno prosim, da vzame oblastni odbor predloge resno, stvarno in nemudoma v pretes in pomaga pravočasno deželi, to je prebivalstvu, ki trpi vsled slabe letine, povzročene po suši.

Kmečki dom.

Učenjaki pravijo, da je početek in podlaga vsakega organizma celica. Vsak živi organizem je sestavljen iz celic.

Tudi človeška družba je zelo zapleten organizem, čegar sestavine tvorijo tudi »celice«. Najvažnejša taka »celica« je kmečki dom.

Dokler so naši pradedje pred milijoni ali pred tisoči let zalezovali po gozdnih živali, da so se prerediti kot lovcu, in dokler so se selili kot pastirji obširnih čred iz kraja v kraj, nismo imeli človeške družbe v današnjem pomenu besede. Kultura in civilizacija človeštva se je pričela šele tedaj, ko so se pastirji naselili stalno na enem prostoru in začeli obdelovati zemljo. Z drugimi besedami: Kultura se je začela takrat, ko so si nekdanji lovcu in pastirji ustanovili svoje domove, t. j. ko so postali kmetje in si ustanovili svoje stalne domove, ker so morali na mestu setve čakati tudi na žetev.

Za obdelovanje zemlje pa je bilo treba tudi orodja. Prvotno si je svoje orodje izdeloval kmet sam, kakor se to godi še dandanes. Počasi pa se je to delo razdelilo. Našli so se ljudje, ki so izdelovali samo orodje in ga dajali kmetom za hrano. Oni so torej svoje izdelke prodajali. Tako se je iz obdelovanja zemlje razvil rokodelstvo in razvila se je trgovina (prekupčevalstvo). Brez obdelovanja zemlje torej niti rokodelstvo niti trgovina nimata smisla. Eno in drugo so torej le veje, ki so pognale iz mogočnega kmečkega drevesa. Tako nas uči nepristranska znanost.

Podlaga kmečkega življenja in temelj pridobivanja živeža pa je kmečki dom. Kdor zemljo obdeluje, jo obdeluje zato, da sam uživa plodove svojega dela s svojo rodbino vred in da sam po svoji uvidevnosti oddaja tudi drugim živež kot nagrado za njihovo delo. Tako je enkrat bilo in bo moralo postati tudi danes tako, če noče svet začeti umirati od lakote.

V teku dolgih stoletij pa se je zgodilo, da so tisti, ki so imeli dolžnost varovati svobodne kmečke domove pred tujimi napadi, spravili pod svojo oblast tudi kmete same in začeli kmetom predpisovati koliko jim morajo dati. Neoborožen kmet se je moral pokoriti surovi sili oborožene tolpe in takrat se je nehal svobodni kmečki dom: Kmet je postal grajščinski suženj in tlačan in je moral delati za oboroženo tolpo, ki se je imenovala »plemenita« in »gosposka«.

Tisoč let so morali kmetje tlačaniti »plemenitim« lenuhom, predno so se razmere tako izpremenile, da je kmet začel zopet zemljo dobivati v svojo last in oblast, kjer si zopet postavlja svoje svobodne domove, kakor jih je že enkrat imel. Velika francoska revolucija je strla plemenitaško zalego in je vzela njene priropane »pravice«. Toda namesto plemenitih lenuhov tlačni in mozga kmete danes velika industrija in veletrgovina (velekapital). Kakor smo že rekli, sta se pa ti dve vrsti razvili iz svobodnega kmetijstva, da služita kmetu. In dokler ne bo zopet postavljeno vse tako, kakor je bilo, namreč da ne bo

rokodelska (industrijska) veja, ki se je razvila iz kmetstva, nad svojim kmečkim deblom gospodovala, ampak da mu bo zopet služila kakor spočetka — tako dolgo ne bomo imeli svobodnega kmečkega doma.

To morajo vedeti in razumeti tudi naši kmetje, če hočejo razumeti našo kmečko politiko. Ta politika ne gre za tem, da nam poslanci izposlušajo iz državne blagajne — iz naše blagajne! — kako pohlevno podporo ali kakšno milost, ampak gre za tem, da se zopet postavi na prvo mesto svobodni kmečki dom. Vso zemljo, ki jo obsega država (dežela in občina), morajo imeti v svoji lasti tisti, ki jo obdelujejo, in tisti, ki so pridelovali živeža za vse, morajo imeti pravico in moč, da živež tudi po svoji volji dele. To se pravi, da morajo kmetje dobiti nazaj moč in pravico, da bodo oni odločevali, koliko bodo dali za uradnike in vojake itd. od svojega pridelka, ne pa da jim to diktirajo in komandirajo drugi, ki so si to moč po krivici prilastili. Radič je rekel, da mora biti glavna pravica kmetom pravica na državni proračun. To se pravi, da morajo kmetje dobiti moč, da bodo oni odločevali, kam se bo dajal javni davčni denar, ki ga skupaj znašajo, ne pa da tisti, ki od tega denarja žive, kmetom komandirajo, koliko denarja (t. j. koliko svojega pridelka) morajo oddajati onim, ki bi morali biti po naravi stvari uslužbenci kmečkega stanu, ne pa njegovi gospodarji ali zatiralci. To je prava vsebina besede o »svobodnem kmečkem domu«.

Negativno pospeševanje kmetijstva v mariborski oblasti.

V zadnji številki »Kmetijskega lista« se v dopisu iz Prekmurja poroča o nakupu semenskega žita za po toči oškodovane kraje od strani našega oblastnega odbora. Ljudstvo odklanja tam slabo in predrago blago, ki ga je, kakor pravi dopis, moral neki mladi gospod inženjer vrniti, kjer ga je nakupil. Oblastni odbor da je hotel dobro, a »drugi« da so ga polomili.

Že ta slučaj nam odpira žalostno perspektivo, kako bo z našim kmetijstvom v bodočnosti. Nekaj starejših strokovnjakov, ki poznajo stroko, ljudi in razmere, sta država in oblast predčasno vpokojila, druge pa čaka ta usoda menda v kratkem. Kot strokovni referenti pri oblastnem odboru pa so nameščeni — z eno samo izjemo, ki pa je tudi samo honorarna, — začasna — popolni novinci v svojih strokah, ki razun tega ne poznajo ne ljudstva, ne gospodarskih in drugih razmer, z eno besedo, našemu kmetu: tuje. In ti mu naj bodo strokovni vodje in učitelji?! Predno bodo ti gospodje popolnoma obvladali vsak svoje stroko, če bo to sploh mogoče, bo preteklo mnogo časa, nekaj let! In za ves ta čas naj zastane naše kmetijstvo? Naj čaka, da ga ti gospodje dohitijo? Vinogradi se že začenjajo na novo zasajati, sadjarstvo se je začelo po vojni lepo razvijati in tudi druge panoge lepo napredujejo. In vse to se naj žrtvuje na ljubo nekoliko gospodom? Ravno sedaj, ko se polagajo temelji, so potrebni na vodilnih mestih ljudje, ki poznajo temeljito in vsestransko svojo stroko, pa tudi razmere. Če bodo na čelu teh akcij takšni ljudje, kakor sem jih zgoraj opisal, bo najmanj ena cela generacija čutila usodne posledice. Na taka mesta spadajo strokovnjaki-učitelji, ne pa strokovnjaški učenci. V takih položajih se ne sme praksa še le pridobivati, pa tudi za eventualne razne dvomljive poskuse ni tam mesta.

Menda ne bo nikdo preveč zameril, če sprejema oblastni odbor v svojo službo takozvane svoje ljudi, pa čeprav mu jih vsiljujejo razne neodgovorne osebe, ki tam vedrijo in oblačijo, a mislijo pri tem le na korist svoje stranke. Potrebno je samo, da so to res strokovnjaki, zmožni vršiti svojo odgovorno služ-

bo. Da bi pa že samo strankarska legitimacija, — pa če tudi najnovejšega datuma — in eventualno priporočilo kake politične krajevne organizacije veljalo tudi kot strokovna kvalifikacija, pa ne bo šlo, vsaj v praksi ne. Polom bo sledil polomu, — pričetek je že tu, v Prekmurju, — zaupanje pa, katerega so si priborili med kmeti naši starejši kmetijski strokovnjaki z dolgo, težko muko, bo omajano ali celo zapravljeno; stroške vsega pa bo moral plačevati kmet, pa še večkratno, zato ker bo moral vzdržati take »strokovnjake-učence« in plačevati za njih »šolnino«, in pa, ker bodo nazadovale gospodarske panoge, ki jih ti »strokovnjaki« vodijo. In ta škoda bo ogromna?!

To pa gotovo ni in ne more biti v intencijah mariborskega oblastnega odbora?! —lj.

POLITIČNE VESTI

Politični položaj. V razvoju državne krize je zaenkrat najvažnejši moment ta, da se v Beogradu na vso moč prizadevajo priti v stike z voditelji opozicije. S temi poskusi priznava sedanja vlada svojo slabost. Kmečko-demokratska koalicija pa prejkoslej vsake razgovore s sedanjo vlado odklanja. To je dovolj določno povedal dr. Maček, ki je rekel, da mora sedanja vlada najprej odstopiti in sedanji parlament razpustiti, potem pa bo mogoče govoriti dalje.

Srbijancem milijone, Slovencem — figo. Velešrbska dr. Koroščeva krvava vlada je imela 12. t. m. sejo, na kateri je poleg drugega sklenila, da se mora nemudoma pričeti z graditvijo železniške proge Priština—Kosovo—Drenica. — Neumni Kranjci lahko čakajo še dolgo na progo Št. Janž—Sevnica in kočevsko železnico. Pa se bodo našli pri prihodnjih volitvah še ljudje, ki bodo volili dr. Korošča, ker je »vera« v nevarnosti.

»Samostojna kmetijska stranka propadla« — tako stoka (ali pa se veseli?) »Slovenski Gospodar«, ki je posvetil temu »razpadu« dne 13. septembra kar cel uvodni članek. Mi mislimo, da se o stranki, ki tako strašno »razpada«, ne izplača napisati niti ene vrstice več. Če nas pa »Slov. Gospodar« še vseeno tako napada, kakor nas je blagovolil napasti dne 13. septembra, je to dokaz, da smo še zelo živi in klerikalcem posebno na Štajerskem silno neprijetni. Mi se bomo potrudili, da bomo »Slov. Gospodarju« še bolj neprijetni kot doslej, v kar nam Bog pomozil!

»Slovenijo prodajamo Hrvatom«, namreč mi, radičevci. Tako pravi »Slov. Gospodar«. Ni menda še en dober mesec tega, ko jo je »Slov. Gospodar« dobil po parkljih od klerikalne hrvaške »Narodne Politike«, ki je ugotovila, da s hrvaške strani še nikdar ni padla kakšna beseda o »podjarmljenju« ali o »prodaji« Slovenije. Ali bodo morali hrvaški klerikalci še enkrat prijeti za »štaberl« in jih naštetj nekaj po lažnjivih ustih »Slov. Gospodarja«? Sicer pa naj laže »Slov. Gospodar« v božjem imenu mirno naprej, drugega itak ne zna.

»Pucelj že zopet papeža špila«, piše »Slovenski Gospodar«. — »Slov. Gospodarju« pa ni treba špilati bedaka.

Kdo plačuje tajništvo SLS. SLS je premetila svoje tajništvo v oba oblastna odbora. Tajništvo SLS se nahaja dalje v Kmetijski šoli na Grmu, v Žrebčarni na Selu, v podkovski šoli na Poljanah. Vse te korporacije, ustanove in zavode plačuje slovenski narod z oblastnimi dokladami in davki. Klerikalci so dobili komaj 60% vseh glasov pri zadnjih volitvah in predstavljajo le dobro polovico slovenskega naroda, ostalih dobrih 40% pripada raznim drugim strankam. In vendar so spremenili klerikalci vse oblastne ustanove v tajništva svoje stranke. — Iz Žrebčarne na

Selu so premestili g. Gostiča in nastavili nekoga mladega, popolnoma neizkušenega, Cotiča, ki nima pojma o konjih in konjereji. Zato ta mladi gospod vpraša najprej kmeta, ki pride po poslu v Žrebčarno, kateri stranki pripada, in ako ni klerikalec, ga naravnost nagovarja naj pristopi k SLS. Vprašamo oblastni odbor, čemu so nastavili omenjenega gospoda v žrebčarni? — Na Grmu so klerikalci reducirali vse učne moči in uslužbence, ki ne pripadajo SLS. In zadnja orlovska prireditve je bila organizirana s pomočjo grmske šole. Od SLS nepristranosti ne pričakujemo, toda vse te stvari moramo zabeležiti, da ne bo pozneje nepotrebne zamere. —lj.

Tudi Amerikanci jih obsojajo. Slovenska, hrvatsko-srbska društva v Ameriki so imela zadnje tedne velika zborovanja, na katerih so ostro obsodila morilsko klerikalno vlado in njihovo srbijansko hegemonijo. Vsa društva so poslala pozdrave vodstvu KDK.

Nasilje in nezakonitost. Odkar stoji na čelu velesrbske krvave vlade duhovnik dr. Korošec, se z dneva v dan dogajajo najhujša nasilja in nezakonitosti po celi državi. Razpuščajo se občinski odbori, zapira in batina se kmete in delavce, prepovedujejo se shodi SKS in KDK, skratka preganjanje kmetijskega ljudstva in zatiranje svobode je pod klerikalno strahovlado doseglo svoj višek. Mi to ugotavljamo, da ne bo kasneje kakih pritožb, ko se bodo krivice popravile.

Dr. Koroščevi žandarji pretepajo kmete. Prejšnji teden je sedel v čakalnici železniške postaje v Osijeku neki kmet iz vasi Branje. K njemu je pristopil stražnik in ga odvedel v stražnico, kjer so ga neusmiljeno pretepli s palicami. Kmet je odšel na to k zdravniku, da mu izstavi spričevalo o zverinskem postopanju Koroščevih organov.

Nova nasilja dr. Koroščeve žandarmerije se ponavljajo po raznih krajih Hrvatske. V vasi Strizivojni je orožnik Plavšič skoro na smrt pretepel kmeta Ivana Vragolovića. V Ždali so orožniki grozili kmetu Štefanu Totu, da ga bodo obesili, ako bo občeval z radičevskim narodnim poslancem Kraljićem. Taka nasilja se vrste eno za drugim po kmetih na Hrvatskem. In klerikalci kriče nad nasiljem orjunašev. Stokrat in stokrat slabši so klerikalci.

Kupčija s semenskim žitom. »Jutro« z dne 18. t. m. poroča iz Prekmurja, da so morali Prekmurci vrniti Gospodarski Zvezi v Ljubljani en vagon od 15 ton tistega semenskega žita, ki ga je mariborski oblastni odbor namenil za Prekmurje. Žito se je oddajalo kmetom po 330 Din, čeprav ga je v Dolnji Lendavi mogoče dobiti dovolj po 280 Din. Žito so vrnili, ker je bilo slabo. Radovedni smo, če je to res, da je klerikalna Gospodarska Zveza poslala v Prekmurje za masten denar slabo blago, ozir. če bo »Jutro« tožila.

Dr. Koroščevo nasilje v Sloveniji.

Iz Guštanja nam pišejo: Naša krajevna organizacija SKS je imela v nedeljo, dne 16. t. m. napovedan zaupen članski sestanek pri tov. Šteharniku na Tolstem vrhu. Člane k. o. SKS se je vabilo z običajnimi tiskanimi vabilom in kolikor teh ni bilo na razpolago, pa z z roko pisanimi. Ta vabila je neki član odbora osebno delil članom kraj. org. pri cerkvi in tudi drugih prilikah. Ne vemo, kaj je dalo tukajšnjemu orožništvu povod in in službeno podlago, da je napram raznašalcem vabil postopalo na način, kot bi bilo v tem raznašanju vabil in sestajanju pristašev SKS kaj protidržavnega ali nezakonitega. Zahtevali so od njega, da jim pove, koliko vabil je razdelil in komu. Vse to se je vršilo na način, da bi moglo vzbuditi med ljudstvom dojem, kot da je sestajanje odnosno gibanje Slovenske kmetijske stranke nekaj protidržavnega in protizakonitega, kateremu imajo slediti posledice

sije na nočnem nebu in tako tvori celoto.

Slična celota se vidi pri 7 prednostih, katere ima

sodnokazenskega preganjanja. Ne dvomimo, da tiči v takem postopanju namen ljudstvo oplahiti in odvrniti od svoje stanovske organizacije. Ali dela orožništvo po navodilih svoje nadrejene oblasti, ali iz lastne inicijative, to je treba šele dognati. Slovenska kmet. stranka je legalna državnopriznana organizacija in bo znala braniti svojo zakonito pravico združevanja in shajanja svojih članov. Znala bo pa tudi najti pota, da pridejo prej ali slej na odgovor tudi činitelji, ki skušajo to pravico kratiti nezakonitim potom.

Še malo odgovora g. vel. županu.

Nar. poslanec g. dr. Žerjav je dal o priliki Kmetijskega praznika zelo pomembno izjavo. V odgovor na to izjavo po »Slovenec« dne 11. septembra pa je odgovoril sam g. veliki župan, ki je po našem skromnem mnenju tudi za vse stranke, kakor je po njegovem mnenju Kmetijska družba. Na to je potrebno, da Gorenjci kot očividci odgovarjamo. Vse gospodarske organizacije, bodi to Kmetijska družba ali Združene kmetijske podružnice, veže vedno dolžnost, da prirejajo prireditve, ker se pospešuje s tem konjereja, dirke, razstave sira in živinske razstave. Žalibog je slednja prvokrat izostala od vseh prireditev, ki so se vršile do sedaj skozi 8 let. Vedno in vselej je vlada prispevala z večjim zneskom za prireditve iste, le letos je izostala ta podpora, ko načeljuje vladi »največji Slovenec«. Mesto te razstave je razstavil letos ta »največji Slovenec« orožništvo, ki ni imelo niti najmanjšega opravka in je gotovo najmanj toliko veljalo, kakor pa živinorejska razstava. Kmetstvo ljudstvo naj razsodi, katera razstava je bila bolj umestna in kmetu koristna. Nadalje pravi g. veliki župan, da ni umestno, da se ob taki priliki vrši tudi shod. Kmetje pravimo, da je. Kdor izmed merodajnih činitelj je pripomogel, da so se razstave in druge kmetijske prireditve vršile, je samo sebi umevno, da pride zraven, če ga ljudstvo želi. S pomočjo naših zaveznikov Hrvatov se je poživilo gorenjsko sirarstvo, vodovodi in živinoreja zlasti pa v okoliših kranjskogorskega okraja, kateri danes v tem prednjači. Na meji naše države se gradi sirarna, ki bo ponos vse Gorenjske in celega zadružništva v celem okraju, v kateri se bodo vršili poleg sirarskega obrata vseh vrst kmetijski tečaji, in ta bo

de v Ratečah. Na jubilejni razstavi v Ljubljani je pokazala živina iz Rateč, da je v resnici prvovrstna. Teh Rateč, četudi so po večini v vrstah SLS, še do danes ni podprl z niti najmanjšo paro »največji Slovenec« in nanje je tudi pozabil od njih izvoljeni za gospodarstvo kaj malo vneti posl. Serbec. Zato trdimo, da je to zasluga Hrvatov, ki so dali Puelju resor ministrstva poljoprivrede. V tem času se je vsa stvar denarno podprla. Zato tem manj umemo g. velikega župana, da gre tako daleč, da trdi, da pri takih prireditvah ni umestno zborovanje, ter pravi, da so v teh podružnicah člani vseh strank. To tudi vem!

S to izjavo, katero je dal v poduk kmetijskim podružnicam, bi ga mi prosili, da jo da tudi cerkvi, ker tudi v Cerkvi so člani vseh strank. Še nikdar pa se ni Srce Jezusovo devalo v druge škatlje kakor SLS, še nikdar v Sloveniji se ni v nobeni cerkvi agitiralo za drugo stranko kakor za SLS in tudi Sv. Rešnje telo se ni izpostavilo za druge kandidate kakor za SLS. Torej g. veliki župan, ako se sme cerkev izrabiti za politiko, na kateri politiki sloni vse naše gospodarstvo, tembolj smejo kmetijske podružnice prireditve take prireditve, ki so začetek celokupnega narodnega gospodarstva. S to izjavo nam je g. veliki župan odprl vrata, da ga smemo enkrat prositi, da naj da tako izjavo tudi katoliški cerkvi, ker tudi te hiše božje so last vseh strank in gotovo tudi ne spadajo notri politični govori, kakor je bilo zapovedano kmetijskim podružnicam na Bledu 8. septembra. Pri vseh vladah, kar jih je bilo do sedaj, je bila vsako leto dovoljena polovična vožnja, samo letos je to izostalo, ker v Beogradu predseduje Slovincem.

Kljub temu je Kmetijski praznik dne 8. septembra pokazal, da narod želi takih prireditev, da jih tudi hoče, je bilo vidno iz množice, ki je obiskala ta dan Kmetijski praznik. Tega navdušenja ni mogla sprečiti SLS, najmanj pa so ga mogla sprečiti navodila iz Radovljice.

MLADINSKI VESTNIK

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo, dne 23. septembra priredi Društvo kmetijskih fantov in deklet veliko trgatav v gostilni g. M. Domajnaka. Šaljiva pošta, ameriški zapor, izborna grozdje in še druge lepe stvari. Nobeden ne sme zamuditi tako ugodne prilike, ker se bo nazobal prvovrstnega grozdja zastonj. Začetek popoldne ob 6. uri. Na svidenje;

Beričevo. Tukajšnje društvo kmetijskih fantov in deklet priredi v nedeljo, dne 23. t. m. v Gasilskem domu v Zadobrovi igro »Vdova Rošlinka«. Pričetek ob pol 4. uri popoldne. Vsi, kateri si žele par veselih uric, naj ne zamudijo posetiti te naše prireditve. Odbor.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše
pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM V LJUBLJANI

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Tavčarjeva (Sodna) ulica števil. 1.

Obreštuje vloge na knjižice in tekoči račun brez odpovedi po 6%, proti šesttedenski odpovedi po 7% in proti trimesečni odpovedi po 8%.

Stanje vlog Din 20.000.000.—

Jamstvo za vse vloge presega večkratno vrednost vlog.

IZ STRANKE

Zborovanja KDK na štajerskem.

V nedeljo, 23. t. m. se zboruje dopoldne ob pol 9. uri v prostorih gostilne tov. Ivan Kuželj v Kozjem, popoldne ob 3. uri pa v gostilni tov. Smeha v Mestinju.

Na obeh zborih poročata narodna poslanca Ivan Puelj in dr. Albert Kramer

Stari trg pri Črnomlju. V nedeljo, dne 23. septembra po maši se vrši zborovanje SKS in za tem ustanovitev društva kmetijskih fantov in deklet. Poroča tov. oblastni poslanec Janko Bukovec.

Prevalje. Krajevna organizacija SKS je imela v nedeljo, dne 16. t. m. občni zbor. Na zboru je poročal o programu, političnem in gospodarskem položaju tov. Škrabar. Zborovalci so obsodili politiko Slovenske ljudske stranke kot slovenskim interesom škodljivo in izrekli neomajno zaupanje vodstvu SKS in KDK. Izvoljen je bil sledeči odbor: Maks Štuk, p. d. Rogačnik, predsednik; Gostenčnik Gabrijel, podpredsednik; Maks Štuk ml., tajnik; odborniki: Franc Podgoršek, Avgust Goljat in Maks Veselko.

D O P I S I

Šmihel - Stopiče. V nedeljo 23. t. m. se vrše pri nas občinske volitve. Zavezniki srbijskih radikalov se trudijo z vso silo, da pri teh volitvah dobe čim več glasov, da bi se po volitvah v Beogradu lahko pohvalili pred svojimi radikalnimi gospodarji, da Slovenci odobravajo izmozgovalno srbijsko politiko. V nedeljo 16. t. m. je priredila tudi SKS v občini tri shode in dva sestanka ter na shodih razložila pomen volitev ne samo za občinsko gospodarstvo, ampak tudi politični pomen teh volitev. Ljudstvo je bilo opozorjeno na odiranje Slovincem od strani Srbijancev pri davkih, dalje o trgovski pogodbi z Avstrijo, ki je našega slovenskega kmeta tako oškodovala, da mu ne bo več obstanka. Izvozna carina na prešiče, lažje od 120 kg, se je za 100% povišala, to je od 180 Din od 100 kg na 216 Din. Za to razliko bo novembra meseca, ko stopi ta pogodba v veljavo, padla cena prešičem ali celo še več, če bo izvoz s to carino onemogočen. Isto je pri volih in pri vseh drugih rečeh, ki jih ima kmet na prodaj. Za Srbijance so tudi tu napravili izjemo, za prešičešpeharje čez 150 kg težke so carino čisto odpravili, oni doli imajo dosti koruze, zato jim je mogoče rediti prešiče do take teže. Čez 5 milijonov dinarjev bodo slovenski gospodarji oškodovani samo pri prodaji prešičev. Vse, kar morajo pa kupovati, bo dražje, ker so na železo in železne izdelke carino povišali. Finančno ministristvo je izdelalo načrt zakona o trošarini, s katerim se hoče povišati trošarino na vino od 35 na 100 Din za 100 litrov. Prepoveduje se po tem načrtu prosto žganjekuho, od vsega bo treba plačevati. V skupščini v Beogradu so najozji zavezniki klerikalcev umorili tri hrvaške poslance in dva težko ranili zato, ker so branili svoje volilce-kmete pred zlom izkoriščanja, kakor smo to gori navedli. V parlament, kjer se poslance ubija in mori, ne gredo naši poslanci več in zahtevajo, da se Slovenija loči iz beograjskega parlamenta in dobi svojega, kjer bomo sami gospodarili in sami sebi odmerjali davke in urejevali svoje razmere. Klerikalci so tisti, ki se kljub 7-letnemu zagotavljanju, da hočejo isto, danes krčevito drže beograjskega okrnjenega parlamenta in vzdržujejo nadvlado Srbijancev. Kdor sedaj pri volitvah voli s SLS, ta bo s svojo kroglico odobril povišanje carine na živino in kmetijske pridelke, ta bo glasoval za prepoved proste žganjekuho, ta bo glasoval za nadvlado Beograda itd., ker

bodo klerikalci v Beogradu vsako kroglico, oddano tudi pri občinskih volitvah, razglasili za zaupnico, da ljudstvo odobrava njihovo delo in njihove namere. Kako se boje resnične besede, je pa dokazal shod v Šmihelu, kjer si je kaplan prizadjal na vse načine, da bi prepričal govor našega govornika. Ni mu uspelo drugo, kakor da se je ljudstvo zgrazalo, kako more tako nastopati katoliški duhovnik. Njegovo početje ni bilo v čast Kristusovemu nauku in njegovim učiteljem. — Volilci, pozivamo vas, da pri volitvah kot en mož obsodite klerikalno početje v Beogradu in volite vsi v prvo, sedmo ali osmo škrinjico in se tako izrečete za prosto žganjekuho, obsodite preobdavljenje kmetijskega stanu in trgovsko pogodbo, ki bo uničila že itak do skrajnosti revne kmete in delavce.

Iz kranjskega okraja. Razni eselesarji kar tulijo, kako je sedaj vse dobro, odkar je dr. Korošec ministrski predsednik in odkar deluje oblastni odbor. Delajo se nove ceste, stare se popravljajo itd. Toda nihče pa ne pove kdo vse to plača. Gotovo ničesar oblastni odbor, ampak mi vsi davkoplačevalci. Nekaj pa moramo pri tej priliki že vseeno pripomniti. Delavce dela, voznik vozi zato, da nekaj zasluži. Mnogo je pa voznikov, ki morajo že štiri mesece čakati na plačilo za napeljeni gramoz. Vsak teden hodijo v Kranj in od gostilne do gostilne sprašujejo po Klemencu in nazadnje morajo zopet praznih rok oditi. Vprašamo Vas, gospod načelnik, zakaj ne izplačate voznikom že davno zaslužen denar. Zakaj ne najamete v Kranju ene sobe in ne uradujete vsak pondeljek 2 do 3 ure, da morajo vozniki hoditi od gostilne do gostilne in tritati čas in zapravljati denar.

Hraše pri Leseah. Našo vas je zadela dne 13. septembra težka izguba. Ta dan se je povrnil materi zemlji tovariš Ivan Vovk. Dasi ni posegal v javnost, vendar pa je s tihim delom, želeč le dobro povsod in vsakemu, izkazal kot zelo vzoren vaščan. Bil je dolgoletni občinski odbornik, nadalje dalje časa predsednik Gospodarskega odbora v vasi Hrašah. Kar pa je najvažnejše, bil je prvi predsednik sirarske zadruge. Ravno s to funkcijo je veliko pripomogel, da se je ta važna gospodarska ustanova zgradila v tej vasi in vsem v korist. Črna zastava s sirarskega doma je naznanjala mimo dočim, da je preminul mož kremenitega značaja, povsod in vedno pred vsakim neustrašen. Ravno takih sedanji čas potrebujemo! Komaj pred mesecem dni, ko je že čutil, da se mu bliža zadnja ura, je bil še vedno kmetijsko korajžen, ko ga je obiskal g. župnik, ki ga je takoj vprašal, zakaj se na tak način napada Radiča, ko zagrebški škofje pravijo, da je od Boga poslan. Prerano nisi zapustil ne samo svoje družine in ljubeče žene, marveč tudi vas in občino, ki je pušila kal boleznim, katera prej ni odnehala, da je strla izvanredno močnega moža. Nema lokrat je rotil prijatelje, ki so ga obiskovali v boleznim, in jim naročal naj vse storijo, da se ta nesrečna politika SLS zatire in ki je toliko hujskala na vojno in ki je njemu prizadela smrtno bolezen. Za vse to delo, kar si ga storil, bodisi v občini kakor v vasi, ali v odboru sirarjev, Ti srčna hvala! Stvarnik nebes in zemlje naj Ti to povrne! Družini, soprog in vsem sorodnikom želimo kakor v imenu SKS in našem iskreno sožalje. Pokoj tvoji duši!

Oselica - Sovodenj. Spoštovani g. urednik! Večkrat je objavljen kakšen dopis iz Sovodnja ali kakor se obče imenuje Oselica - Sovodenj. Oselica je občina, a Sovodenj je nje središče zato, ker je v njem največ za nas prepotrebni obratov, kateri so bili že objavljeni v dopisu št. 34 »Kmetijskega lista«. Baš sem slišal dosti ogorčenega govorjenja napram tistemu dopisu, češ da je bil v zvezi z izzivanjem oziroma smešenjem. Ali v tem dopisu ni bilo najti najmanj izzivanja oziroma smeše-

nja. Dofični dopisnik ni hotel s tem nič drugega pokazati nego res pravo naprednost te kmetsko-gorske vasice. — Tudi pri nas se poznajo dobrote dr. Koroščeve vlade: davki večji, dohodnina neodpravljena itd. — Tudi pri nas, v naših goratih krajih, se je pojavila ob smrti tovariša Št. Radića velika žalost za našim nenadomestljivim kmetiskim očetom. Njegovo telo je umrlo, dejanja pa niso, pač pa bodo dobila še veliki razmah med naše kmetško delavsko ljudstvo. Poleg žalovanja za tov. Št. Radićem pa se je pojavilo tudi veliko ogorčenje nad klerikalno vlado. Ker ravno pajdaši klerikalne vlade so največ krivi njegove smrti, t. j. kroglja iz samokresa Puniša Račića, katera je pretrgala nit življenja našemu velikemu voditelju Štefanu Radiću. Vsi kličemo: Slava Štefanu Radiću! Naj živi njegova kmetška ideja!

Murska Sobota. Gotovo bodete našli v prihodnji številki prostor, v katerem se naj razglasi naša krivica, katera se nam je godila leta 1923 po končanih volitvah. V Prekmurju v občini B... smo bili trije obrtniki, kateri smo se mnogo interesirali za napredek gospodarstva kakor v občini, tako izven občine, zato smo se našli, takozvana triperesna deteljica, in smo se tudi držali svoje naloge, pri kateri smo imeli zadovoljiv uspeh pri takratnih volitvah. Volitve so minule z dobrim uspehom. Sicer se pravi, da znači triperesna deteljica srečo, toda bilo je pri nas ravno narobe in nosimo še vsi dandanes v srečo zapisa, kake krivice so se nam godile. To pa znaajo tudi drugi vsi, kateri nas poznajo, in vsak boče našo krivico obžaloval, kateri ima kolikaj srca in zdrav gospodarski razum. Mi smo bili pristaši HSS, to se pravi Radićeva stranka, in bili smo brez izjeme vsem strankam trn v peti, »hudodelniki«, »boljševiki«, »brezverci« in kdo ve kaj še vse, samo nič dobrega se na nas in na naših pristaših ni moglo najti. Kako smolo smo potem imeli mi? Kakor nam je znano, da imajo tudi obrtniki nad seboj nekako oblast, katera njih nadzoruje, tako se je tudi nam pripetilo, da smo prišli lepega dne pred našo obrtno oblast se zagovarjat. Seveda je bil to pot zelo slab uspeh, ker se nismo prestrašili. Nikomur sicer nismo nič žalega storili, posledice pa vseeno niso izostale, ker smo bili vedno obkroženi od špijonov, od ene strani od tistih, kateri imajo pravico v »imenu postave«, od druge strani pa od njih podnajemnikov, tako da smo prišli v resnici na hudi »Joj«. Seveda, najprej sva bila obsojena dva na tridnevni zapor in eden na štiridnevni zapor. Kaj si hočemo, tistokrat je to bilo moderno, da se Radićevce mora zapirati in z orožniki preganjati, danes je druga. — Po naši odsluženi kazni smo si želeli mir, katerega pa nismo mogli najti in tako smo preišljali sami med seboj, kdo je povzročitelj naših nadaljnjih nesreč, katere so nas doletele še v večjem obsegu nego onih par dni zapora, katere smo zvesto odslužili. To pa žalibog tukaj ne morem navesti, kake nesreče so nas doletele, ker pravih zločincev ne moremo osebno dokazati. Mi tudi o tem vsem »šutimo« in služimo našemu tihemu in mirno spavajočemu gospodarju še bolj zvesto naprej ko kedaj preje, pravim pa: Mi trije obrtniki kot državljani SHS smo ponosni, da smo bili žrtve za svobodo, za enakopravnost celega kmečkega naroda! Pred kratkim smo imeli pri nas dva zelo lepa shoda, katera moramo srčno pozdraviti. Naše želje pa še niso izvršene, mi hočemo še v večjem številu spoznati naše gospode poslance in govornike. S tem se učimo mnogo več kakor pa da čitamo liste, ker še prave slovenščine nismo zmožni čitati, torej ena beseda, izrečena pri nas, več velja kakor pa da čitamo in napačno razumemo. Naše tukajšnje organizacije bi se bolj morale interesirati za nas že sedaj, pred ko pride spet kaki naval do borbe...

Lístnica uredništva. Sv. Jurij ob Ščavnici: Dopisov brez podpisa ne moremo priobčiti.

Tedenski koledar.

23. septembra, nedelja: Tekla.
24. septembra, ponedeljek: Rupert.
25. septembra, torek: Kleofa.
26. septembra, sreda: Ciprijan.
27. septembra, četrtek: Kozma in D.
28. septembra, petek: Vaclav.
29. septembra, sobota: Mihael.

Sejmi.

24. septembra: Bučka, Bistrica, Št. Rupert, Sv. Trojica v Slovenskih goricah in Frankolovo.
27. septembra: Koprivnik, Podbukovje, Borovnica, Trava, Sv. Urban pri Ptujju.
29. septembra: Drnovo, Dovje, Rovte, Škofja Loka, Grosuplje, Mirna peč, Mengeš, Nova vas, Završe, Lesce, Sv. Barbara, Sv. Lovrenc, Marenberg, Murek, Šoštanj, Vržej, Vildon, Pilštanj.

Valute.

Dati moramo za:

	Din
1 nemško marko	13.56
1 švicarski frank	10.95
1 avstr. šiling	8.01
1 angleški funt	276.16
1 amer. dolar	56.94
1 francoski frank	2.22
1 čsl. krono	1.68
1 italijansko liro	2.98

**Naročajte
»KMETSKI
LIST«!**

NOVICE.

Deset milijonov za kmetijsko prosveto. Svetovnoznanj učenjak Mihajlo Pupin, profesor na newyorški univerzi, je daroval naši državi deset milijonov dinarjev za kmetijsko prosveto. Denar bo upravljalo srbsko gospodarsko društvo »Privrednik«.

Smrt bivšega finančnega delegata. Pretekli teden je umrl v Ljubljani bivši finančni delegat dr. Karol Šavnik, sedanji ravnatelj poštne hranilnice. Pokojnika so 12. t. m. prepeljali v rodno mesto Kranj, kjer so ga pokopali. Pokojnik je bil znan finančni strokovnjak in strog uradnik.

Pomilostitev vojaških obsojencev. Ob priliki proslave zmage na solunski fronti bo kralj pomilostil vojaške obsojence iz dobe svetovne vojne. Ministrstvo pravde pripravlja tozadeven predlog.

Koliko kroži denarja. V naši državi je v obtoku bankovcev okrog 5400 milijonov dinarjev.

„Izbrala sem“

pravi razumna Mica. „Med vsemi snubci tistega, ki mi je prinesel RADION. On misli na to, da sebi in meni olajša življenje, kot to dela RADION pri perilu. Z RADIONOM ni več mučnega pranja in mencanja, ker pere sam.“

Varuje perilo!

Preveč praznikov. Ker se je v naši državi število praznikov podvojilo, oziroma celo potrojilo (katoliški, pravoslavni in muslimanski), je beograjska trgovska zbornica nasloвила na ministra ver Cvetkovića, prijatelja Puniše Račića, spomenico, da se naj to vprašanje čimprej reši.

Šmihel. V sredo, dne 12. septembra 1928 se je poročil v tukajšnji župni cerkvi g. Franc Hrastar, sin znanega gostilničarja, posestnika in trgovca g. Fr. Hrastarja, z gđ. Ano Cimermančičevo, posestnico pri »Zajcu«. Novoporočencema naše najskrenejše častitke.

Vel. Slevca. Dne 28. t. m. se vrši letni živinski in kramarski semenj na Veliki Slevci pri Velikih Laščah. Kramarji, pozor! Kramarski semenj se vrši v vasi.

Tvornica čokolade v Lescah. V Lescah na Gorenjskem je bila te dni dogotovljena tvornica čokolade, katere lastnik je Slovenec Adolf Zavrhanik.

Tovarna pogorela. V tovarni palic v Bregani ob Savi je nastal požar, ki je skoro popolnoma uničil tovarno.

Naš žitni pridelek. Pšenični pridelek je v naši državi letos razmeroma jako velik. Samo preostanek pšenice za izvoz cenijo na sedem milijard dinarjev.

Naše izseljevanje v juniju. V mesecu juniju se je izselilo iz naše države 1218 ljudi. Odšlo jih je iz Hrvatske 470, Vojvodine 264, Slovenije 202, Dalmacije 166, Srbije 82, Bosne 21 in Črne gore 13. Največ jih je odšlo v Kanado 443, Sev. Ameriko 373, Argentinijo 168, Uruguay 98, Avstralijo 39 itd. Vrnilo se je v tem mesecu 286 ljudi.

Ponarejeni žigi zlatine in srebrnine. Oblasti so zasledile, da se pri mnogih trgovcih z zlatino in srebrnino v Subotici in Somboru nahajajo v prodaji zlati in srebrni predmeti, ki so žigosani z lažnim žigom. Kontrola mer je izvršila ogled in res pri mnogih juvelirjih našla veliko množino zlatih in srebrnih predmetov, ki so bili žigosani z lažnim žigom. Dolej še ni ugotovljeno, kje se je vršilo lažno žigosanje. Lažni žig kaže večjo količino zlata in srebra, kakor jo v resnici ima. Domneva se, da gre za blago, vtihotapljeno iz Madžarske.

Vlak ga je povozil. Preteklo nedeljo zvečer je povozil vlak mizarskega pomočnika Franca Kokalja, ko je šel po stezi med obema progama z Viča v Ljubljano. Nesrečnemu Kokalju, očetu šesterih otrok, je vlak odtrgal glavo, obe roki in nogi ter ga strašno razmesaril.

Streljanje. 40. peš polk in 52. peš. polk bosta imela od 18. do 29. tek. meseca streljanje z ostrimi naboji na prostoru Grmada pri Polhovem gradu. Opozarja se na to prebivalstvo okoliških vasi, da v tem času ne vrši svojih del na zastraženem prostoru. Streljanje se prične vsak dan ob 6. in konča ob 18.

Vas pogorela. Pretekli teden je uničil požar celo vas Kaviči v Bosni. Vsled pomanjkanja vode gasiti sploh niso mogli. Kmetie so mogli rešiti le živino in sebi golo življenje.

Borba medveda z drvarji. Te dni se je dogodil zanimiv slučaj v gostih šumah Velebita v Liki. Štirje kmetje so v gozdu drvarili. Ko so neko jutro zopet odšli na delo, jim primahata nasproti dva medveda kosmatina. Eden je pred drvarji pobegnil, drugi se je pa zagnal v nie. Kmetje so spretno zasukali sekire in mrcini razklali glavo.

Največja polarna ekspedicija. Znani ameriški letalec Byrd, ki je že preletel s svojim aeroplanom severni tečaj, se pripravlja na veliko ekspedicijo na južni tečaj. Byrd vzame seboj 100 mož, med katerimi dobo strokovnjaki in učenjaki na vseh poljih. Ekspedicijo bo financirala Amerika in je dala na razpolago skoro en milijon dolarjev. Ekspedicija, ki bo kar najbolj preskrbljena z vsemi potrebščinami in sredstvi, se bo mudila v pokrajinah južnega tečaja dve leti. Južni tečaj je že dobro preiskan. Zadnji raziskovalci so ugotovili, da se nahaja okrog južnega tečaja nad 2000 m visoka planota, katera je obrobljena z nad 3000 m visokimi gorskimi grebeni. Ob obalah se nahajajo silno bogata ležišča premoga. Povprečna temperatura znaša na južnem tečaju 38 stopinj pod ničlo.

Kaj je treba še izumiti? Na Angleškem obstoia že več let »Društvo iznajditeljev«, katero dobiva od raznih strani predloge, kaj bi bilo treba še izumiti. Med drugimi so predlagali tudi, da naj se iznajde tako britev, ki je ne bo treba nikdar brusiti, bicikl z električnim pogonom, ogenj, ki ne bo razširjal vročine, črnilo, ki se takoj posuši, tak dežnik, katerega se lahko zloži in dene v žep itd.

Čemu je služila človeška koža? Danski zdravnik Johnson je te dni razkril iz nekkih starodavnih spisov, da so stari Angleži ujele danske pomorske roparje na meh odrli in z njihovimi kožami prevlekli cerkvena vrata in ponekod celo domače pohištvo. Na Angleškem hranijo še v mnogih krajih predelane človeške kože od ujetih danskih roparjev.

Zdravljenje raka g. Poljšaka. Zadnjič smo poročali o poskusnem zdravljenju raka strokovnega učitelja g. Poljšaka v Mariboru. Čeprav je bil narejen dogovor med bolnišnično upravo in g. Poljšakom, da bo smel izvrševati poskuse 3 mesece, torej dobo, ki po njegovem mnenju zadostuje za ozdravljenje težjih slučajev raka, mu je vendar oblastni odbor še pred to dobo odpovedal gostoljubnost. Zdravniška komisija, ki je sestojala iz 10 zdravnikov in ki je vsakih 10 dni pregledala stanje bolnikov, je bila ob zaključku poskusnega zdravljenja popolnoma razdvojenega mnenja. Trije zdravniki so Poljšakovo zdravljenje najodločneje zavrgli, dočim so izmed ostalih nekateri podali izjave, da je Poljšakovo zdravljenje učinkovito in uspešno in da je več bolnikov že v tem kratkem času ozdravil, drugi so pa dali nedoločene izjave. Bolniki Poljšakovemu zdravljenju popolnoma zaupajo. Oblastni odbor je na podlagi izjav zdravniške komisije in na zahtevo višjih oblasti g. Poljšaku nadaljnje zdravljenje v bolnici prepovedal. Privatno zdravljenje so mu pa državne oblasti že preje zabranile. Gospod Poljšak je dobil iz Amerike ponudbo, v kateri mu dajo na razpolago denar in prostore, ako hoče priti v Ameriko zdraviti. Kakor čujemo je g. Poljšak ponudbo sprejel in bo začetkom prihodnjega leta odpotoval. Smatramo, da so naše oblasti preveč površno postopale v gornjem slučaju. Ako je res več bolnikov s Poljšakovim načinom ozdravelo, potem bi bilo treba temeljiteje preiskave.

Čudež v Budovem hramu. Po celi Kitajski so se razširile vesti, da se je v hramu kitajskega boga Bude izvršil nenavaden čudež. V božjem hramu je bil do sedaj postavljen velik sedeči kip boga Bude. Kar naenkrat pa je Buda vstal. Na tisoče in tisoče vernih in pobožnih Kitajcev roma cele dni iz najoddaljenejših krajev v cerkev, da se pokloni velikemu čudežu. Tujec nima pristopa, zato tudi še niso mogli ugotoviti, kako se je sprememba kipa izvršila. Domnevajo, da je nekdo, najbrže duhovnik, zamenjal sedeči kip s stoječim. Tudi med Kitajci so lahkoverneži vodiške Johance.

Silno neurje v Ameriki. V Ameriki je divjalo prošli teden silno neurje. Na morju je vihar potopil mnogo ladij, a na suhem je v mestu Rockefelleru povzročil več milijonov dolarjev škode.

Barbarske kazni. V Tibetu, visoki azijski planoti, so oblasti aretirale 2 žene in 4 moške, ki so bili člani roparske tolpe. Sodišče je obsodilo žene in jim pustilo izdolbsti levo uho, a moškimi so odsekali desne roke.

Prvi razred na železnici se odpravili. Nemci in bodo od sedaj naprej veljali po njihovih progah vsi prevlečeni sedeži kot II. razred, a leseni kot III. razred.

Novo prevozno sredstvo. Ameriški konstruktor Dorhton izdeluje ta čas redko prometno sredstvo, ki bo sestojalo iz avtomobila, aeroplana in podmornice. Z drugimi besedami se bo moglo z novo iznajdbo voziti po zemlji, po zraku in pod vodo. Ta čudni avtoaeroplan bo imel 6 motorjev: dva električna za gibanje pod vodo, dva za avto in dva za aeroplan.

Zapuščina. V Ameriki, država Ohio, U. S. A., je umrla Frančiška Sabian — Sabjan (morda Fabjan), testamentarično zapustivši svoje premoženje 1. rimski kat. cerkvi Sv. Emerika, 2. sinu Stevi Balczingerju in 3. bratu Stevi Balczingerju. Pozivajo se nasledniki, naj se javijo izseljeništkemu komisarijatu v Zagrebu, Kamenita ulica 15 radi nadaljnje ukrenitve glede realizacije te zapuščine. Obenem se naproša vsakdo, kateremu so omenjeni nasledniki znani, naj to javlja izseljeništkemu komisarijatu.

Ogromno iznenadenje doživele so nedvomno one gospodinje, katere so prvič prale perilo z Radionom. Ne samo, da je ostalo perilo popolnoma nepoškodovano, nego bilo je oprano mnogo lepše in bolje. Vzrok temu je to, ker Radion ne vsebuje klora, a tudi ne drugih škodljivih dodatkov.

Kaj nam bo prinesla bodočnost?

Kar so nekoč smatrali za nekaj nemožnega, to se danes izpolnjuje. Pred 100 leti bi vsakega, ki bi trdil, da bodo ljudje letali po zraku, proglasili za norca. Slavni francoski pisatelj Jules Verne je spisal pred ca. 60 leti roman »80 dni okoli sveta«. Tedaj je bilo to v resnici roman, ki mu ni nihče verjel, toda danes se pride v mnogo krajšem času okoli sveta in kmalu bo prišel čas, ko bomo v par dneh preleteli celo zemljo. Marsikomu se bo zdelo to, kar pišemo neverjetno, toda neverni Tomaž se bo kmalu imel priliko prepričati, če bo živel vsaj še 100 let.

Najlepšo bodočnost imata brez dvoma elektrika in zrakoplovstvo. Kakor vozijo danes vlaki po zemlji, bodo zvezali več aeroplanov v vlak. S takimi zračnimi vlaki bodo preprežene vse dežele in Evropa bo z Ameriko zvezana s takimi vlaki. Vožnja po zraku bo cenejša in varnejša. Aeroplani se bodo lahko s mesta dvignili in tudi na mestu pristali in ne bo treba graditi posebnih aerodromov. Iz Evrope v Ameriko bodo vozili tudi brzoaeroplani, takozvani raketni aeroplani. Vsakdo vé, da puška sune nazaj, če jo izstrelimo in ta sunek je precej močan. Na tem načelu so zgrajeni raketni avtomobili in raketni aeroplani. Zada so nameščeni izstrelki — rakete, ki pri izstrelitvi sunejo aeroplan naprej kot pri puški nazaj. Taki aeroplani bodo dosegli neverjetno hitrost. Plavalci bodo 20 do 30 tisoč metrov visoko, kjer ni zraka, ki bi jih oviral. Iz Ljubljane v Newyork bi se prišlo v 3 urah. Nesreče na zrakoplovih ne bo skoro nobene, ker bo imel vsak »vagon« svoj motor in če odpove eden, bodo delovali še motorji drugih »vagonov«. Vsaka postaja bo imela svoj aeroplan in ko bo zračni vlak nad postajo, bodo odpeli zrakoplov s potniki, ki so namenjeni ustaviti se v tem mestu.

Vse kmetijske vasi bodo zvezane z lepimi avtomobilskimi cestami. Vsa kmetijska dela: oranje i. dr. bodo opravljali stroji. Kmetijski stan ne bo najtežavnejši, ampak bo postal najboljši stan, za katerega ga bodo zavidali meščani. Po delu pa bo zasedel svoj avtomobil ali pozneje tudi mali aeroplanček in se bo s svojo družico odpeljal v Ljubljano ali v Zagreb v kavarno ali v gledališče. Ob nedeljah pa bo prisostvoval konjskim dirkam v Parizu, Berlinu ali Londonu.

V vsaki kmetijski hiši bo radio, ki bo omogočal sprejemanje vesti brez časopisov. Vsak večer bodo koncerti doma. Da še več. Izumili bodo brezžično prenašanje slik, tako da bomo kot danes v kinu, samo bolj natančno, gledali gledališke igre ali osebe, s katerimi bomo govorili.

Obleka bodočnosti je umetna žida, ki jo bodo delali iz dreves.

Hiše se bodo gradile iz gumija, ki bo narejen umetnim potom. Razsvetljava ne bo električna, ampak neke druge vrste, podobna svetlobi kresnic, ki ne bo dajala toplote.

Tudi vreme bodo regulirali, tako da bo deževalo kadar bo potreba. To bodo naredili s pomočjo umetnih vetrov. Ceste bodo tlakovane z gumijem itd.

„DEČVA“

Žene in dekleta! Poslužujte se naše narodne in poletne noše! Zahtevajte pri vseh trgovcih nagelno dečvino blago, ki se prodaja v prid Jugoslovnski Matici in Dečjemu domu.

Rastlinske zdravilne likerje za želodec grenke, polgrenke, sladke kakor tudi rum, pelinkovec, kimljovec, slivovko in druge žgane pijače nudi po najnižjih cenah »Gloria«, rastlinska destilacija, Ljubljana, Gosposvetska cesta 8. — Pišite po cenik še danes!

Kmetijska razstava v Pragi.

V zvezi s slavnostjo 10-letnega obstoja Češkoslovaške republike, ki se je letos proslavila na najslavnejši način, je priredila Zemeljska Jednota CSR pomladansko kmetijsko razstavo od 15. do 21. maja v takem obsegu, ki je prekašal vse dosedanje slične prireditve. Sodeloval je ves češkoslovaški poljedelski znanstveni in praktični svet od najvišjih do najnižjih državnih in privatnih gospodarskih institucij širom prostrane države. Vse to ogromno delo, v katerem se zreali duh in stremljenje po napredku, duh bratske složnosti, je napravil na obiskovalce mogočen in nepozaben vtis. Bil je to praznik države, kronan z uspehom in prireditvami, kakršnih kmetijski svet še ni videl. Pokazala se je znanstvena stran v najnovejši obliki, pa tudi praktična gospodarska stran je prišla do popolne veljave.

Te velike češkoslovaške kmetijske slavnosti se je udeležila slovenska delegacija, sestojeca iz narodnih poslancev g. Ivana Puclja, predsednika Kmetijske družbe g. Iv. Sancina, predsednika Zveze slovenskih zadrug g. inž. Fr. Zupančiča, tajnika SKS g. geom. Mravljeta in podpisane. V Mariboru smo se pridružili hrvatski delegaciji, katero je vodil sam pok. St. Radić.

Kmetijska razstava.

Središče vseh kmečkih prireditev je pa bila kmetijska razstava. Ta razstava je pokazala, da je češkoslovaška država v prvi vrsti poljedelska in pa industrijska dežela. Na vsem obširnem sprednjem prostoru pred razstavnimi zgradbami in med njimi je bilo razstavljeno nešteto poljedelskih strojev in orodja. Večina teh strojev izdeluje domača strojna industrija. Videti je bilo najrazličnejše pluge, lokomobile, domače in nemške ter ameriške traktorje, brane, valjarje, različne sejalne in kosilne stroje, kultivatorje, okopalnike, velikanske in tudi manjše mlatilnice, najrazličnejše sesalke ter škropilnice itd. Zelo zanimive in jako pester so bile tudi priprave za elektrifikacijo kmetijskih obratov, ki postaja čedalje važnejša. Zanimiva je bila tudi naprava za umetni dež, ki služi škropljenju njiv in travnikov.

V razstavnih zgradbah sta zavzeli največ prostora razstava melioracij in kmetijskega šolstva. Iz velikanskih in neštevilnih načrtov ter risb agrarnih operacij, hidrotehničnih zavodov itd. je bilo videti uspehe izboljšanja zemljišč itd. v vsej državi. Od prevrata semkaj so ondodni deželni kulturni zavodi izboljšali nad 100.000 ha zemlje in jo napravili sposobno za kulturo. To delo je stalo nič manj kakor 858.000.000 Kč. Dalje je urad za agrarno reformo pokazal na mnogoštevilnih načrtih, kako so se razna veleposestva parcelirala in naselila.

Za melioracijami je sledilo kmetijsko šolstvo na Češkem. Če pomislimo, da ima

Češkoslovaška kar 272 kmetijskih in gospodinjskih šol, potem nam je umljivo, da je tamošnje kmetijstvo tudi tako napredovalo. Značilno je, da je najpopularnejši tip šole enoletna kmetijska šola, istotako tudi desetmesečna gospodinjska šola. Kaj zanimivega je zasledovati tudi razvoj kmetijsko-nadaljevalnih šol. Teh je bilo v preteklem letu nič manj kakor 871 s 40.388 učenci in učenki, za katere je izdala država 4.200.000 Kč. Številne kmetijske in gospodinjske šole so razstavile svoje bogate zbirke učnih pripomočkov, mnogo slik, fotografij učencev pri najrazličnejših delih, zelo veliko praktičnega orodja, izdelkov itd. Zelo veliko je bilo slik raznih škodljivcev in tudi raznih pripomočkov za njih zatiranje. Izredno lepo je razstavilo posestvo visoke šole v Uhrinevesi orodja, nabita na zidu, izredno lepe slike, diagrame, dalje vime, razstavljeno z električno lučjo, kjer je bilo videti mlečne žile. Kmetijsko-nadaljevalne šole so pokazale svoja ročna dela: obešalnike, toporišča, košare, leseno orodje, ograje itd. Zastopana sta bila tudi hmeljarstvo in sladkorna industrija, ki sta razstavila svoje pridelke, številne sorte in razlike istih. Izredno lepo in okusno je bil opravljen tudi mlekarški oddelek, ki je bil napolnjen z mnogoterimi mlekarskimi stroji, predvsem s posnemalniki, gnetilniki itd. Razstavljen je bil tudi sir, ki ga izdelujejo tamošnje mlekarske zadruge. Prav poučno so bile napravljene jasli z vzorčnimi odmerki krme za razno goved, pa tudi slike o uspehih molže z vsemi potrebnimi računi in izkazi o dobičkanosti. — Ribarska razstava je bila prava senzacija. Razne ribe, kakor karpi, postrvi, somi, mreje v najrazličnejših velikostih itd. so bile žive razstavljene v krasnih akvarijih. Poleg tega je bilo razstavljeno raznovrstno pripravno ribarsko orodje.

Vrtnarji

so pomagali pri splošni dekoraciji razstave. Nadvse lepe so bile cvetoče hortenzije v sredini paviljonov. Razstavljena je tudi bila razna zelenjava, zgodnja in pozna, v kolikor se je pač dalo v tem času razstaviti. Cvetličarji-trgovci so imeli zase svoje cvetličnjake, kjer so razstavili izredno lepe sobne rastline.

Prav lepo so aranžirale svojo razstavo gozdarske šole. Uredile so mnogovrstna gozdna podjetja v minijaturi, kakor žage, drvo-seke ter drevesnice, in razstavile gozdne živali, ki so na Češkoslovaškem poznane.

Nekaj zase je tvorila živinorejska razstava, ki se je vršila za govejo živino in konje v presledkih. S tem v zvezi je bila zelo poučna razstava o kontrolnem krmljenju in o kontrolni molži najboljših molznic simodolske in pingavske pasme ter njih križancev. Pokazala je, da tiči glavni uspeh večje mlečnosti pri kravah v izboljšanju krmljenja. Na določen dan je sledila razstava številne pita-

ne živine, kakor volov, bikov ter junic, ki so jih razstavile razne pivovarne, veleposestva, odnosno trgovci z živino. Tudi konjska razstava se je vršila v večjem obsegu. Izredno pozornost so vzbujali žrebci toplokrvne pasme, zlasti Lipicanci in ogrski konji, pa tudi mrzlokrvni Belgijci, Ardenci, Burgundci, Noniusi. Zanimiva je bila tudi razstava prašičev, ki je štela krasne živali jorkširske, bergširske in požlahtnjene domače pasme. Nekaj posebnega in izrednega je pa bila razstava perutnine, kaj lepšega si človek ne more predstavljati. Istotako tudi divje živali tega plemena: jerebice, skalnati jereb, prepelice, fazani itd. poleg številnih najlepših kuncev in najrazličnejših golobov. Poseben oddelek so tvorile živali, ki jih goje zaradi kože, n. pr. karakulovca z mladici, srebrno-kožnate lisice, potem pa tudi divje živali, kakor kune, bele lisice itd., ki jih industrija za kože najbolj čišla.

Fr. Kafol.

(Konec prihodnjič.)

* * *

Razstava goveje živine — po 26 letih — v Mariboru. Okrajni zastop mariborski je organiziral 4. t. m. na sejmišču v Mariboru razstavo in premovanje goveje živine marijadvorske in pingavske pasme. V otvoritvenem govoru je gerent okrajnega zastopa izrazil željo, da bi kmalu domači živinorejci sami vzredili tako lepe plemenske živali, da bi ne bil več potreben uvoz iz inozemstva, kamor gre do ravno za plemenske živali še mnogi tisočaki. Razstava zlasti mlade živine pa kaže, da smo že precej daleč na tej poti. Okrajni zastop je prispeval za premovanje 25.000 Din, oblastni odbor pa 10.000 Din. Po oceni so razdelile komisije nagrade in sicer: za biko 6 diplom kmet. ministrstva in 13 priznanic velikega župana ter 14 daril po 300 Din, 10 po 200 Din, 15 po 100 Din; za krave in telice 5 diplom kmet. ministrstva in 13 priznanic velikega župana mariborske oblasti ter 1 darilo po 400 Din, 12 daril po 300 Din, 20 daril po 200 Din, 15 daril po 100 Din; za mlado živino 3 diplome kmet. ministrstva in 13 priznanic velikega župana ter 5 daril po 200 Din, 22 po 150 Din in 11 po 100 Din; za pingavee 1 priznanico velikega župana ter 3 darila po 200 Din, 3 po 150 Din in 7 po 100 Din. Število razstavljene živine je bilo sledeče: od marijadvorske pasme 45 bikov, 60 krav in brejih telic, 20 bikocev in 18 teličkov; od pingavske pasme 3 biki, 15 krav, 1 telica in 1 bikoec. Komisije so bile edine v tem, da je splošen vtis razstave zelo dober in tudi živina dobra do prav lepa. Najlepše so bile sicer importirane živali, vendar pa kaže ravno razstava mlade živine, da se more tudi doma vzgojiti lepe plemenske živali, saj je bil najboljši bikoec čisto domače reje. Z importom originalnih bikov in telic iz Zg. Štajerskega v zadnjih letih se je pa dosegel v okolišju mariborskega okrajnega zastopa izredno lep uspeh, kakor ga najbrže ne more pokazati nobeden drugi okraj.

Prometna banka d. d.

Ljubljana

Stritarjeva ulica št. 2

(vogal Pred Škofijo 1, nasproti magistrata)

Telefon št. 2149, 2968
Pošt. ček. rač. 13.853

Žiro-račun
pri Narodni banki

Nakup in prodaja valut in deviz. Sprejemanje vlog na tekoči račun in hranilne knjižice, vnovčevanje čekov in menic. Izdaja uverenj, garancijskih in kreditnih pisem, podeljevanje kreditov in izvrševanje vseh bančnih poslov po najkulantnejših pogojih.

**Pri vsakem dobro pripravljene-
nem obedu naj bodo na mizi
tudi testenine**

IVAN JAX IN SIN

LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA 2.

Šivalni stroji

izborne konstrukcije in elegantna izvedbe iz
lastne tovarne. 15-letna garancija.
Vzetenje se poučuje pri nakupu brezplačno.

Pisalni stroji „ADLER“

Kolesa iz prvih tovarn: „DÜRKOPP“,
„STYRIA“, „WAPPENRAD“ (Orožno
kolo). — Pletilni stroji vedno v zalogi.
Posamezni deli koles in šivalnih strojev.
Daje se tudi na obroke!
Cenike franco in zastoj!

„ILOVAC“

**Tvornica glinastih
strešnikov in opeke**

FROBLICH & BICHLER

Karlovac.

Dnevna produkcija 100.000 komadov strešnikov in opeke. Pro-
izvajanje vseh vrst opeke in strešnikov ter vseh glinastih pred-
metov. — Posebno se priporočajo falcovani in dvakrat falcovani
strešniki v dovršeni obliki ter po zelo ugodnih cenah. Dobavijo
se franco na vsako postajo. — Glavno zastopstvo za Slovenijo:

„Ekonom“, Ljubljana, Kolodvorska 7

**Mizarskega
vajenca**

sprejem takoj. Hra-
na in stanovanje v hiši.
Josip Kunčič, mizarski
mojster, Podgora št. 6,
p. št. Vid nad Ljub-
ljano.

**Mizarskega
vajenca**

z vso oskrbo sprejme
takoj Ivan Goljar, mi-
zarski mojster, Pod-
gora št. 3, p. št. Vid
nad Ljubljano.

Najboljši in najtrpežnejši
**ŠIVALNI STROJI in
KOLESA so:**

**„Gritzner“
in „Adler“**

za dom, obrt in industrijo, v raznih
opremah. — Istotam švicarski
pletilni stroji „Dubied“.
Pisalni stroji „Urania“.
Ugodni plačilni pogoji. Večletna garancija.

Tovarniška zaloga:

Josip Petelinc, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Iščem

vajenca,

ki bi imel veselje
do kolarske obrti,
od 14—16 let sta-
rega. Hrana in sta-
novanje v hiši. —
Sprejem ga takoj.
Naslov: Ivan Čema-
žar, kolarski moj-
ster, Forme šte. 9,
p. Škofja Loka.

PERI SA BENZIT!

Za zdravje Vaše dece!

Uporabljajte **BENZIT-NADMILO** za
pranje perila in obleke Vaše dece
BENZIT-NADMILO čisti, odstranjuje
madeže in desinficira, ne škoduje tkaninam,
oči barvam in ne razjeda kožo pri pranju!
Perilo Vaših malčkov postane nežno in
vonjivo in v oblekah ne bo več madežev,
ker jih **BENZIT-NADMILO** vso
odstranjuje!

Najvažnejše pa je, pranje z **BENZIT-
NADMILOM** stane manj! Milo je izdat-
nejše, čisti štedljivše, hitreje in brez truda!

Uporabljajte **TRI** za omeh-
čanje vode in namakanje
perila in rabiš
boste polovi-
co manj mila,
kakor sicer.

Dobiva se v vsah dro-
gerijah in trgovinah
koldnjalnega blaga
po ceni od Din 5.
za komad.

Benzit Nadmilo

TVORNIC ZLATOROG
MARIBOR

PERI SA BENZIT!

Fabiani & Jurjovec

Ljubljana, Stritarjeva ul. 5

Velika zaloga

SUKNENEGA BLAGA

za moške in ženske obleke. — Lepa
izbira svilenih rut in šerp. — Krojači
in šivilje, pišite po vzorec!

Ia portland-cement

v papirnatih in juta-vrečah v zalogi najceneje pri

„EKONOM“

Osrednja gospodarska zadruga

Ljubljana, Kolodvorska ul. 7